

Vorbemerkung:

Der folgende Text (I) soll in angemessenes Deutsch übersetzt werden und vermittels der nachfolgenden Fragen (II) sprachlich erläutert werden.

I. Text (Übersetzung):

Isokrates über die Redekunst

Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν ἄλλων ἀλλὰ
καὶ τὴν ἑαυτοῦ δηλῶσαι διάνοιαν, ἡγοῦμαι
πάντας ἂν μοι τοὺς εὖ φρονούντας συνειπεῖν ὅτι
πολλοὶ μὲν τῶν φιλοσοφησάντων ἰδιῶται διετέλεσαν
5 ὄντες, ἄλλοι δὲ τινες οὐδενὶ πώποτε συγγενόμενοι
τῶν σοφιστῶν καὶ λέγειν καὶ πολιτεύεσθαι δεινοὶ
γεγόνασιν. αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις καὶ τῶν λόγων
καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀπάντων ἐν τοῖς εὐφύεσιν
ἐγγίγνονται καὶ τοῖς περὶ τὰς ἐμπειρίας γεγυμ-
10 νασμένοις· ἢ δὲ παιδεύσεις τοὺς μὲν τοιοῦτους τεχ-
νικωτέρους καὶ πρὸς τὸ ζητεῖν εὐπορωτέρους
ἐποίησεν, οἷς γὰρ νῦν ἐντυγχάνουσι πλανώμενοι,
ταῦτ' ἐξ ἑτοιμοτέρου λαμβάνειν αὐτοὺς ἐδίδαξεν,
τοὺς δὲ καταδεεστέραν τὴν φύσιν ἔχοντας ἀγω-
15 νιστὰς μὲν ἀγαθοὺς ἢ λόγων ποιητὰς οὐκ ἂν
ἀποτελέσειεν, αὐτοὺς δ' ἂν αὐτῶν προαγάγοι καὶ
πρὸς πολλὰ φρονιμωτέρως διακεῖσθαι ποιήσειεν.
Βούλομαι δ', ἐπειδὴ περ εἰς τοῦτο προῆλθον,
ἔτι σαφέστερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. φημὶ γὰρ ἐγὼ
20 τῶν μὲν ἰδεῶν, ἐξ ὧν τοὺς λόγους ἅπαντας καὶ
λέγομεν καὶ συντίθεμεν, λαβεῖν τὴν ἐπιστήμην
οὐκ εἶναι τῶν πάνυ χαλεπῶν, ἣν τις αὐτὸν παραδῶ
μὴ τοῖς ῥαδίως ὑπισχνουμένοις ἀλλὰ τοῖς εἰδόσι
τι περὶ αὐτῶν· τὸ δὲ τούτων ἐφ' ἑκάστῳ τῶν
15 πραγμάτων ἃς δεῖ προελέσθαι καὶ μίξαι πρὸς
ἀλλήλας καὶ τάξαι κατὰ τρόπον, ἔτι δὲ τῶν
καιρῶν μὴ διαμαρτεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυμήμασι
πρεπόντως ὅλον τὸν λόγον καταποικίλαι καὶ τοῖς
ὀνόμασιν εὐρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν, ταῦτα
30 δὲ πολλῆς ἐπιμελείας δεῖσθαι καὶ ψυχῆς ἀνδρικῆς

καὶ δοξαστικῆς ἔργον εἶναι, καὶ δεῖν τὸν μὲν
μαθητὴν πρὸς τῷ τῆν φύσιν ἔχειν οἷαν χρῆ τὰ
μὲν εἶδη τὰ τῶν λόγων μαθεῖν, περὶ δὲ τὰς χρήσεις
αὐτῶν γυμνασθῆναι, τὸν δὲ διδάσκαλον τὰ μὲν
35 οὕτως ἀκριβῶς οἰόντ' εἶναι διελθεῖν ὥστε μηδὲν
τῶν διδακτῶν παραλιπεῖν, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν
τοιούτου αὐτὸν παράδειγμα παρασχεῖν, ὥστε τοὺς
ἐκτυπωθέντας καὶ μιμήσασθαι δυναμένους εὐθὺς
ἀνθηρότερον καὶ χαριέστερον τῶν ἄλλων φαίνεσθαι
40 λέγοντας. καὶ τούτων μὲν ἀπάντων συμπεσόντων
τελείως ἔξουσι οἱ φιλοσοφούντες· καθ' ὃ δ' ἂν
ἐλλειφθῇ τι τῶν εἰρημένων, ἀνάγκη ταύτη χεῖρον
διακεῖσθαι τοὺς πλησιάζοντας.

II. Sprachliche Erläuterungen:

1. Wie lässt sich die Verbform προαγάγοι in Zeile 16 grammatisch herleiten?
2. Wie ist der Konjunktiv παραδῶ in Zeile 22 zu erklären?
3. Welches Substantiv liegt dem Adjektiv ἀνθηρότερον in Zeile 39 zu Grunde?